

JUHANI SUOMI

Rautkalliolle ja Häikiölle

Professori Juhani Suomi vastaa dosentti Hannu Rautkalliolle ja dosentti Martti Häikiölle, jotka edellisessä numerossa arvostelivat Suomen Kekkos-tutkimusta (HAik 1/2001 s. 89–91; ks. myös Suomen puheenvuoro HAik 4/2000 s. 353).

■ Hannu Rautkallio puuttuu (*HAik 1/2001*) esittämäni syytökseen, että hän on mm. syyllistynyt lähdedokumentin väärentämiseen. Hän koettaa selitellä syytökseni kohdistuvan johonkin kummalliseen J. K. Paasikiven päiväkirjamerkintään. Todellisuudessa osoitin hänen ottaneen eräästä brittidokumentista alkuosan ja toisesta brittidokumentista loppuosan ja luoneen niistä aivan uuden asiakirjan. Sitä minä kutsun lähdedokumentin väärentämiseksi. Asia on halukkaiden tarkistettavissa tässä lehdessä aikoinaan julkaisemastani arvostelusta.

Samalla Rautkallio toistaa usein esittämänsä väitteen, etten ole käyttänyt neuvostoliittolaisia arkistolähteitä. Siinä vaiheessa, kun ne käytännössä avautuivat tutkimukselle, olin jo valmistelemassa Kekkosen elämäkerran viidettä osaa ja siis noottikriisin jälkeistä aikaa. Sitä koskevia merkittäviä neuvostodokumentteja en ole vielä tähän

päivään mennessä nähnyt julkistetun misään vakavasti otettavissa tutkimuksissa.

Rautkallio väittää myös, että ”toistaiseksi eivät muut tutkijat ole päässeet Kekkosen omista papereista (päiväkirjat, vuosikirjat) tarkistamaan, voisiko niistä vetää mitään johtopäätöksiä kuin mitä Suomi on tehnyt”. Vuosikirjat ovat olleet tutkijoiden käytettävissä jo hyvän aikaa sekä Orimattilassa että Ulkoasiainministeriön arkistossa, ja niitä on myös runsaasti käytetty. Mitä päiväkirjoihin tulee, ne julkaistaan nimenomaan minun aloiteestani. Minä otin ajatuksen esille hallitusneuvos Matti Kekkosin kanssa, joka yhdessä ylijohtaja Timo Kekkosin kanssa suostui julkistamiseen empiättä, mikä osoittaa harvinaislaatuista ennakkoluulottomuutta. Päiväkirjojen ensimmäinen, vuodet 1958–62 kattava volyyymi ilmestyy syksyllä 2001.

Muilta osin Rautkallion sinne tänne poukkoileva katkera vuodatus ei valitettavasti avaudu minulle. Se johtuu varmasti vain henkisestä rajoittuneisuudestani.

Häikiölle toteaisin, että kun tutkimukseni pohdiskelen Kekkosin motiiveja, niin paneudun silloin nimenomaan niihin. Jälkiviisas tuumailu siitä, mitä tapahtui vuonna 1981 ja sen jälkeen, on aivan eri asia. – Sivusta seuranneena toteaisin vielä, ettei Koiviston alkukausi niin auvoista ja helppoa ollut, kuin Häikiö näyttää kuvittelevan. ■

Keskustelu Juhani Suomen Kekkostutkimuksen ympärillä päättyy toistaiseksi tältä osin tähän.

Toimitus.